

DE WEG NAAR BINNEN

School van Gebed

Metropoliet Anthony van Sourozh

UITGEVERIJ
ORTHODOX LOGOS

DE WEG NAAR BINNEN

School van Gebed

Metropoliet Anthony (Bloom) van Sourozh

Uitgeverij Orthodox Logos

Engelse titel: *School for Prayer*, Darton, Longman & Todd Ltd., Londen, 1970 [2nd edition, 1999].

Oorspronkelijke vertaling: Frans Berkelmans O.S.B.

Eerste Druk:

© 1972 B. Gottmer's Uitgeversbedrijf, Nijmegen

Volledig Herziene en Bewerkte Vertaling - Tweede Druk:

© 2010, Stichting Orthodox Logos, Tilburg

ISBN: 978-90-811555-4-0

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

	Pag.
Voorwoord	4
Verantwoording bij de heruitgave	11
I. De Afwezigheid van God	14
II. Kloppen aan de Deur	28
III. Naar Binnen Gaan	43
IV. Het Beheren van Tijd	71
V. Het Aanroepen van God	87
VI. Twee Overwegingen voor Gebed	96
De Moeder Gods	
Staretz Silouan	
Nawoord	
Gesprek met de schrijver	103
Appendices	122
Biografische schets van Metropoliet Anthony (Bloom) van Sourozh (1914-2003)	
Selecte lijst van werken van de Metropoliet Anthony van Sourozh	
Beknopte bibliografie uit de Russische geestelijke literatuur	
Index van citaten uit en verwijzingen naar de Heilige Schrift	133

Voorwoord

Aartspriester Sergei Ovsiannikov

De huidige wereld ziet er als volgt uit: als we vandaag de dag iets kopen krijgen wij er twee pagina's tekst bij, namelijk de gebruiksaanwijzing en het garantiebewijs. Er bestaat waarschijnlijk maar één uitzondering en dat is het mensenleven zelf: dat wordt ons gegeven zonder gebruiksaanwijzing en zonder garantiebewijs. We weten niet hoeveel tijd van leven ons is gegeven en vaak weten we niet waarom ons bepaalde talenten zijn gegeven. We weten niet wat de zin van ons leven is, we kennen onze eigen "gebruiksaanwijzing" niet. Hoe kun je leren om jezelf te zijn en niet iemand anders te imiteren, niet het leven van een ander te willen nadoen? En hoe kun je leren om met jezelf te leven als je jezelf niet liefhebt?

Wij zijn steeds op zoek. Op deze zoektocht kunnen we onszelf de vraag stellen: waarom is mij dit leven gegeven? Door die vraag te stellen zijn we al half op weg naar het gebed en richten we ons tot de onbekende God, Die wij slechts een klein beetje kennen: waarom heeft U mij dit leven gegeven?

Dit boek is een soort reisgids voor het gebed. Niet het gebed zoals we dat ons in het algemeen voorstellen (een gezin dat netjes aan de eettafel zit en het hoofd van het gezin dat eerbiedig een tekst uitspreekt), maar het gebed waarin je je vanuit het diepst van je ziel tot God richt. Die weg is helemaal niet zo eenvoudig als het lijkt, zo van: je wilt het, je staat op en je gaat. Je hebt immers alleen al kracht nodig om op te staan en die kracht heb je lang niet altijd; en om te gaan moet je op z'n minst weten waarheen, in welke richting je moet gaan

bewegen. En de weg die je moet gaan is van tevoren juist onbekend.

Metropoliet Anthony (verder MA) zegt dat je via jezelf moet gaan en dan verder naar de ander in jezelf die je nog niet kent. Hij waarschuwt ook dat die weg gevaarlijk kan zijn.

Inderdaad, waarom denken we eigenlijk dat we ons iedere keer zomaar tot God kunnen richten wanneer wij dat nodig hebben? Waarom denken we dat God iedere keer moet antwoorden op onze vragen wanneer wij ons tot Hem richten? "Het gebed is een ontmoeting, het is een diepgaande relatie, waar we noch onszelf, noch God, met geweld toe moeten dwingen", zo zegt MA. Wij gaan ervan uit dat we met God kunnen omgaan zoals met onze huispoes. Nee, zegt MA, God is eerder een leeuw dan een lief poesje. Een ontmoeting met God kan gevaarlijk zijn.

Het gebed begint ermee dat de mens zich naar binnen keert, dat wil zeggen dat hij een ontmoeting aangaat met zichzelf. "Het gebed moet gericht zijn op jezelf", zegt MA. Maar een ontmoeting met jezelf kan ook gevaarlijk zijn. Niets lijkt eenvoudiger: beginnen met jezelf, alleen zijn met jezelf, al was het maar voor enkele minuten per dag! Maar daar schuilt ook het gevaar in: hoe weten we wat we tegen zullen komen, wat we zullen ontdekken, welk "zelf" we zullen ontdekken bij die ontmoeting? Een dergelijke ervaring lijkt immers op een poging om in de spiegel te kijken, die – wat een wonderbaarlijke spiegel zou dat zijn – niet de mens weerspiegelt die we willen zijn of lijken, die we willen spelen, die weerspiegelt hoe we graag willen dat andere mensen ons zien. Nee, in die spiegel zien we de persoon die we willen verbergen en die we nooit aan God, noch aan de mensen, noch aan onszelf willen laten zien. Is dat niet gevaarlijk? Het zou

kunnen zijn dat uit die spiegel een wolf op ons afspringt en geen mens. Of, misschien nog erger, je ziet alleen maar leegte.

Er bestaat een film van de bekende Russische regisseur Andrei Tarkovski, genaamd "Stalker". In de film is een stalker iemand die mensen begeleidt, die het op zich neemt om zelf de Zone in te gaan en daar zelfs mensen doorheen te leiden. En de Zone is een soort gebied, een ontzagwekkend grote "vlek", een spoor dat is achtergelaten door een buitenaardse civilisatie, het is een heel gevaarlijke plek, waarvandaan al veel mensen niet zijn teruggekeerd. Er komen daar mensen om. Maar om de een of andere reden blijven er maar mensen komen die daarheen willen en gaan ze er nog steeds heen. Dat komt omdat er ergens in het midden van de Zone een "geheime kamer" is, waar alle geheime wensen van mensen worden vervuld. Er is alleen één klein probleem: niet de wens die jij in gedachten had wordt vervuld, maar vervuld wordt een wens die diep in je hart zit, het meest verborgen en het meest gewenst, een wens die je niet eens zelf kunt formuleren. De held van de film, de stalker, herinnert zich zo'n geval. Op een keer bereikte een van de meer ervaren stalkers deze kamer, maar onderweg ernaartoe kwam zijn broer in de Zone om het leven. Toen hij bij de kamer kwam, vroeg hij de "kamer van de wensen" of zijn broer weer tot leven gewekt kon worden, hij bad erom! Maar toen hij terugkwam, bleek dat zijn broer nog steeds dood was. Maar die stalker zelf werd ontzaglijk rijk. Zo ging zijn meest geheime wens in vervulling. Een week na deze reis verhing deze stalker zichzelf.

Kunnen we dus zeggen dat we onze meest diepe, geheime wensen kennen? Weten we wat het resultaat is van ons gebed? Schuilt er in het gebed dus geen gevaar?...Het gebed is een ontmoeting, zegt MA, maar een ontmoeting met God is altijd gevaarlijk.

Net zo gevaarlijk is een ontmoeting met jezelf. De eerste gevoelens die immers bij jezelf naar boven komen zijn helemaal niet nobel. Dat kunnen gevoelens en uitingen zijn van toorn, agressie, depressie, uitzichtloosheid, moedeloosheid, die wij op een agressieve manier op anderen afreageren. Het gaat om nog veel meer andere gevoelens, waarmee de psychiatrie in de hedendaagse wereld zich bezighoudt, maar die vroeger in de christelijke literatuur de strijd met de hartstochten werd genoemd. MA: "God kan niet tot ons komen, omdat wij er niet zijn om Hem te ontvangen; wij willen iets van Hem ontvangen, maar geenszins Hem Zelf ontvangen".

MA noemde zijn boek "gesprekken voor beginners op de weg van het gebed". Het gebed is een weg, die de mens moet gaan. De mens heeft één bepaalde dimensie, de innerlijke diepte, die ieder mens uniek maakt. De auteur stuurt ons die diepte in. Hij zegt: "Eén van de problemen is: Waarheen richt ik mijn gebed? En ik heb voorgesteld: richt het op jezelf." Probeer jezelf te zijn, speel niet een bepaalde rol, probeer alleen met jezelf te zijn, al is het maar voor heel even en je zult begrijpen hoe moeilijk dat is! Het is niet toevallig dat veel van de moderne technologie gericht is op een simpele taak, namelijk de mens te bevrijden van de noodzaak om één op één met zichzelf te zijn. Dat kunnen we verstrooiing noemen of computerspelletjes of zelfs cultuur, maar in wezen is het allemaal hetzelfde: de mens wordt bevrijd van het gevaar alleen te zijn en met zichzelf. "We worden fictieve wezens, substituten, en met zo'n onechte persoonlijkheid kan God niets beginnen". De weg naar God leidt via jezelf, en dan verder naar de ander in jezelf, naar de "nieuwe mens".

Dus laten we op weg gaan! De weg wordt gerekend in dagen. Want het belangrijkste is dat we deze dag beleven als

het grootste geschenk van God! Hoe moet dat? Laten we in de reisgids kijken.

Ten eerste. "Als je 's ochtends wakker wordt, is het eerste wat je doet God daarvoor danken, zelfs als je niet zo'n zin hebt in de dag die voor je ligt: Dit is de dag die God gemaakt heeft: verheugt u en weest blij over deze dag! (zie Psalm 117:24)."

Ten tweede. "Als dat gedaan is, geef jezelf dan de tijd om de waarheid van hetgeen je net hebt gezegd onder ogen te zien en tot je door te laten dringen." Dat wil zeggen, deze dag is niet een kalenderbegrip, maar een hele wereld, die juist aan jou vandaag gegeven is.

Ten derde. "Daarna sta je op, ga je je wassen, opruimen, doe je alle dingen die je gewoon bent te doen en keer je daarna terug bij God". Hier kunnen wij mee instemmen: de eerste aanraking van de mens moet die met water zijn. Water reinigt en herinnert aan de Doop.

Ten vierde. "Richt je opnieuw tot Hem met een tweevoudige overtuiging, namelijk dat jij van God bent en dat deze dag ook van God is, Hem ook toebehoort, en dat deze dag volledig nieuw is, volledig onaangeroerd. Die dag is er nog nooit geweest". Maar die nieuwheid, die ongereptheid van de nieuwe dag, die MA vergelijkt met een besneeuwde helling waar nog geen mens in gelopen heeft, die zijn wij lang niet altijd in staat te voelen.

Ten vijfde. "Vervolgens vraag je God deze dag te zegenen, dat Hij alles op deze dag Zelf zegent en bestiert". Net als in het gebed: "Uw wil geschiede, gelijk in de hemel als ook op aarde".

Ten zesde. "Zo rust de Goddelijke zegen op die dag en is het een dag van God Zelf; laten we de dag nu ingaan. Je betreedt de beginnende dag als een persoonlijke gezant van

God. Wie je ook zult ontmoeten die dag, ontmoet hem alsof God Zelf hem tegemoet treedt. Je bent in deze dag geplaatst om de aanwezigheid van de Heer te zijn, de aanwezigheid van Christus, de aanwezigheid van de Heilige Geest, de aanwezigheid van het Evangelie: dat is je functie op deze dag". Je wilt meteen uitroepen: Is dat dan mogelijk?!

Ten zevende. Over de zevende stap zegt MA niets. Waarom? Ik denk dat dat komt omdat dan de avond komt, waarmee ook de herinnering aan de dagen van de schepping bovenkomt. Het was avond, het was morgen, en het was de dag waarop God zag dat "alles goed was".

Je zou overigens het hele zevende hoofdstuk "Hoe om te gaan met de tijd" de zevende stap kunnen noemen. MA: "Ik denk dat we moeten oefenen hoe we de tijd kunnen stilzetten, hoe we kunnen stilstaan in het heden, in dat "nu", dat mijn heden is en dat ook een korte inbreuk van de eeuwigheid op de tijd is". Verder geeft hij een zeer eenvoudig advies hoe je precies kunt oefenen om de tijd te laten stilstaan.

De reisgids eindigt met een advies over hoe we God kunnen noemen, dat wil zeggen met welke naam we de onvergankelijkheid van God en van de mens kunnen uitdrukken. Hij waarschuwt ook: "In je zoektocht zul je pijn ervaren, verdriet, hoop en verwachting, het hele scala aan menselijke emoties. God zal gewenst zijn, maar zal ook voor teleurstelling zorgen; Hij zal degene zijn naar wie je verlangt, degene die je zult haten, omdat Hij je ontglipt; degene die je meer dan alles op aarde lief zult hebben, zonder wie je niet kunt leven en die je niet kunt vergeven omdat Hij niet reageert; en nog veel meer".

Ik wil erop wijzen dat dit een reisgids voor beginners is. Hij bevat geen beschrijving van alle mogelijke wegen en alle hindernissen en gevaren op onze weg. Maar over het

algemeen lijken alle wegen in het begin op elkaar. Daarom raad ik deze reisgids iedereen van harte aan.

...

Dit boek kreeg ik voor het eerst in handen in 1974. Dat was nog in de tijd van de Sovjet-Unie, waar alle religieuze literatuur verboden was. Dergelijke boeken (en zelfs de Bijbel) werden dan ook ondergronds verspreid, via de zogenaamde 'samizdat'. Dat kwam er simpel gezegd op neer dat boeken werden overgetypt met een schrijfmachine met een aantal doorslagen, en vaak kreeg je dan een vijfde of zesde doorslag die nauwelijks te lezen was.

Dit boek is voor mij daadwerkelijk een reisgids geworden, die in veel opzichten mijn levensweg heeft bepaald. Op die weg heb ik moeten leren omgaan met mijn ambities, met mijn twijfels, met mijn geloof. Jaren later heb ik op die weg MA persoonlijk ontmoet. Hij heeft mij in 1990 tot priester gewijd en mij naar Nederland gestuurd om hier te dienen. Sindsdien ben ik priester in de Russisch-Orthodoxe Parochie van de Heilige Nikolaas van Myra in Amsterdam.

Verantwoording bij de heruitgave

Hierbij wordt het boekje *De Weg naar Binnen* opnieuw aan het Nederlandstalige publiek aangeboden. Sinds de eerste Engelse uitgave in 1970 [Ned.: 1972] heeft dit werkje van de Russische Metropoliet Anthony (Bloom) van Sourozh (zie voor informatie over de schrijver en zijn werken de *Biografische Schets* en de *Selecte lijst van werken* aan het eind van deze uitgave) niets aan zeggingskracht en actualiteit ingeboet. Integendeel, steeds meer mensen zijn sinds die jaren '70 in contact gekomen met de geestelijke wereld van de Russische Orthodoxie, zijn er door geboeid geraakt en willen graag geïnformeerd worden uit de eerste hand.

De verwachting is dat met een heruitgave de belangstelling mogelijk nog zal toenemen; menig lezer die nog geen kennis heeft genomen van het onderwerp zal verbaasd zijn over de algemene toegankelijkheid van het aan de orde gestelde gebedsleven, zoals dat gepraktiseerd wordt in het Orthodoxe Christendom, en over de heldere en bevattelijke wijze waarop Metropoliet Anthony dit onderwerp ontvouwt en aanbeveelt.

Iedere geïnteresseerde zal door dit waardevolle boekje geïnspireerd en aangewakkerd worden om zijn persoonlijk gebedsleven aan te laten vangen. Verdere eigen inspanningen en ervaringen, en passende geestelijke literatuur (zie *Beknopte Bibliografie uit de Russische geestelijke literatuur*), en vooral de zoektocht naar een geestelijk vader, zullen vanzelf voor een vervolg van deze *Weg naar Binnen* zorgdragen.

Het boekje werd grondig gereviseerd en opnieuw met de originele Engelse versie (*School for Prayer*, 1ste ed., London,

1970; reprint ed. 1999) vergeleken. Daarbij is de goed bij de inhoud passende titel *De Weg naar Binnen* gehandhaafd. Het nauw bij de Engelse titel aansluitende *School van Gebed* werd als ondertitel opgenomen, vanwege de samenhang met de andere boeken van de Metropoliet. Dit idee is ontleend aan de recente verzamelde uitgave in het Russisch onder deze titel *School van Gebed* (Школа Молитвы, Moskou, 2007).

Het thema, de beoefening van het gebed en de scholing daarin door een beproefd geestelijke, lag de auteur na aan het hart, hetgeen blijkt uit de andere boeken en lezingen over dit onderwerp, waaronder *Living Prayer* (Leven in Gebed), *Meditations on a Theme* (Gebedsoverwegingen Rondom een Thema), *Courage to Pray* (Moed om te Bidden), *God and Man* (God en Mens). Verder werd de vertaling herzien en bewerkt op de volgende punten: hoofdstuktitels werden aangepast, de inrichting van de tekst werd scherper aangehouden (alinea's, gedachtenstreepjes, cursieve woorden, aanhalingstekens e.d.), de vertaling werd versoerd (veel uitbreidingen van de tekst weggehaald) en meer aangepast aan de heldere en beknopte stijl van de oorspronkelijke tekst, onjuistheden en fouten werden verbeterd; de persoonsvormen precies aangehouden ("je" en "we"), het persoonlijke "je" in plaats van "u" (het informele "you" volgend waar het kon, zie de opmerking van de schrijver hierover in Hoofdstuk 5).

Bijbelreferenties zijn in voetnoten aangegeven (die ontbreken vrijwel geheel in het origineel, maar zijn van dienst voor de niet in de Schrift ingewijde lezer) en zijn overzichtelijk in een Index ondergebracht (met thematische aanduiding).

Het inleidende *Gesprek met de schrijver* is in deze heruitgave als NAWOORD opgenomen. Aansluitend is nog een *Selecte lijst van werken* toegevoegd, met het oog op de plaats

van het voorliggende boekje binnen het omvangrijke oeuvre van de Metropoliet. Tevens wordt een *Beknopte Bibliografie* met een representatieve keuze uit de Russische geestelijke literatuur geboden, op de schouders waarvan Metropoliet Anthony stond en waaruit hij rijkelijk putte (vaak zonder expliciet deze bronnen te noemen). De lezer krijgt hiermee inzicht in de samenhang van de werken van de schrijver met de Russische traditie waaruit hij stamde en in thuishoorde.

Uitgeverij Orthodox Logos

I.

De Afwezigheid van God

Wanneer we beginnen met te leren bidden, zou ik duidelijk willen stellen dat wat ik bedoel met 'te leren bidden' niet een poging is om het gebed op een speculatieve manier te rechtvaardigen of te verklaren. Veeleer zou ik uiteen willen zetten waar iemand op bedacht moet zijn en wat hij kan doen, als hij zou willen bidden. Ik ga ervan uit dat je nog aan het begin staat, zoals ikzelf ook maar een beginneling ben. Laten we dan proberen om samen op weg te gaan. Ik richt me niet tot degene die zich bezighoudt met het mystieke gebed of de hogere graden van volmaaktheid, want die dingen zullen zichzelf wel wijzen. Wanneer God tot ons doorbreekt en wij doorbreken tot God, dan is bidden geen probleem. Dit kan gebeuren in bepaalde uitzonderlijke omstandigheden, wanneer de dingen zich plotseling aan ons openbaren met een nooit tevoren ervaren diepte. Ook kunnen wij plotseling in onszelf een diepte ontdekken waar het gebed zijn bron heeft en waaruit het kan opwellen. Als we God bewust ervaren, dan staan wij voor Hem, aanbidden Hem, spreken tot Hem.

Bij het eerste begin is er eigenlijk maar één probleem, dat heel belangrijk is: de situatie van degene voor wie God afwezig schijnt te zijn. Dit is waarover ik nu zou willen spreken. Natuurlijk heb ik het niet over een werkelijke afwezigheid – God is in werkelijkheid nooit afwezig – maar over het *gevoel* van afwezigheid dat wij hebben. Wij staan voor God en roepen in een lege hemel, waaruit geen antwoord

komt. Wij keren ons in alle richtingen en Hij laat zich niet vinden. Wat te denken van deze situatie?

In de eerste plaats is het zeer belangrijk niet te vergeten dat bidden een ontmoeting is en een relatie. Het is een relatie die diep gaat, en deze relatie kan niet worden opgedrongen, noch aan God, noch aan ons. Het feit dat God Zich aan ons tegenwoordig kan stellen of ons met het gevoel van Zijn afwezigheid kan achterlaten, maakt deel uit van deze levende en werkelijke relatie. Als wij Hem door middel van een bepaalde techniek in een ontmoeting konden betrekken, Hem konden dwingen ons te ontmoeten, enkel en alleen omdat wij het tijdstip voor die ontmoeting gekozen hebben, dan zou er van een relatie en ontmoeting geen sprake zijn. Dat kunnen we doen met een afbeelding, met onze verbeelding, of met de verschillende afgoden die wij tegenover ons kunnen plaatsen ter vervanging van God; we kunnen iets dergelijks niet doen met de levende God, evenmin als we dat kunnen doen met een levende persoon. Een relatie kan alleen in wederzijdse vrijheid worden aangegaan en tot ontplooiing komen. Als men de relatie verstaat in termen van een *wederzijdse* verhouding, dan zal men zien dat God veel meer reden heeft om zich te beklagen over ons dan wij over Hem. Wij beklagen ons erover dat Hij Zich niet aan ons tegenwoordig stelt gedurende de weinige minuten die wij voor Hem reserveren. Maar wat te denken van de drieëntwintig-en-een-halfuur dat God misschien bij ons op de deur klopt en wij antwoorden: 'Ik ben bezet, het spijt me'? Of misschien antwoorden we helemaal niet, omdat we zelfs niet horen dat er geklopt wordt op de deur van ons hart, van ons verstand, van ons geweten, van ons leven. Zo kan er een situatie zijn, waarin wij geen enkel recht hebben ons te beklagen over Gods afwezigheid, omdat wij heel wat meer afwezig zijn dan Hij ooit is.

Index van citaten uit en verwijzingen naar de Heilige Schrift

De schrijver is uiterst spaarzaam geweest met bronvermelding van schriftpassages. Dat is ongetwijfeld gedaan om de aandacht niet van de inhoud af te leiden, of om zijn betoog niet onnodig te verzwaren met referenties. Toch dacht de uitgever een dienst te bewijzen aan de niet in de Schrift ingewijde lezers, door in voetnoten wel uitdrukkelijk melding te maken van de aangevoerde bijbelse bronnen. Een grondige kennis van de Schrift wordt namelijk voorondersteld in dit boekje en dat is ook in overeenstemming met de traditie van de vaders waar de schrijver uit voortkwam: de fundering van de gebedspraktijk in de Schrift. De index biedt tevens kort de inhoud (thema) van de genoemde Schriftplaatsen.

Nieuwe Testament	Thema	Pag.
Matt. 1, 1-17	Boek van het geslacht van Jezus Christus	89
Matt. 3, 16	Hij zag de Geest Gods nederdalen gelijk een duif	52
Matt. 5, 3	De bergrede: zalig zijn de armen van geest	29
Matt. 8, 5-13	De honderdman en de genezing van zijn knecht	18
Matt. 9, 27	Gij Zoon van David, ontferm u over ons	49
Matt. 13, 1-23	Gelijkenis van de zaaier	26
Matt. 16, 24	Wie Christus wil volgen verloochene zichzelf	55
Matt. 19, 16-23	De vraag van de rijke jongeling omtrent het eeuwige leven	20
Matt. 20, 29-34	Genezing van twee blinden aan de kant van de weg naar Jericho	61
Matt. 22, 37	Het eerste en grote gebod: de liefde tot God en de naaste	43
Mark. 1, 10	En zag de Geest, gelijk een duif, op hem neerdalen	52
Mark. 4, 1-20	Gelijkenis van de zaaier	26
Mark. 9, 5-6	De gedaanteverandering van Christus op de berg en de drie tenten	45
Mark. 10, 46-52	Genezing van Bartimeüs de blinde man te Jericho	61
Luk. 3, 22	De H. Geest daalde op hem neer gelijk een duif	52
Luk. 3, 23-38	Geslachtsregister van Jezus Christus	89
Luk. 5, 8	Simon Petrus en de wonderbare visvangst	18
Luk. 8, 4-15	Gelijkenis van de zaaier	26
Luk. 10, 25-37	Gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan	52
Luk. 15, 11-32	Gelijkenis van de Verloren Zoon	67

Luk. 17, 21	Het Koninkrijk Gods is binnen in u	35
Luk. 18, 9-14	De gelijkenis van de Farizeër en de tollenaar	22
Luk. 18, 13	O God, wees mij zondaar genadig	49
Luk. 18, 35-43	Genezing van een blinde aan de kant van de weg naar Jericho	61
Joh. 1, 32	Ik heb de Geest zien nederdalen uit de hemel gelijk een duif	52
Joh. 14, 15	Wie Mij liefheeft zal mijn geboden onderhouden	46
Joh. 8, 2-11	Het oordeel over de overspelige vrouw	17
Joh. 10, 9	Ik ben de deur	27
Joh. 4. 23-24	De Vader aanbidden in geest en in waarheid	50
1 Kor. 12, 3	Niemand kan zeggen dat Jezus Heer is tenzij door de H. Geest	50
2 Kor. 12, 9	Mijn kracht wordt openbaar in zwakheid	24
2 Kor. 12, 10	Mijn kracht wordt openbaar in zwakheid	24
Phil. 2, 10	Opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie	93
Kol. 2, 12	Met Hem begraven in de doop, ook met Hem opgewekt zijnde	90
1 Tim. 6, 15	Koning der koningen en Heer der heren	20
1 Tim. 6, 16	God die geen mens gezien heeft noch zien kan	16
Hebr. 10, 31	Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God	16
Hebr. 12, 29	God is een verterend vuur	16
2 Petr. 1, 4	De goddelijke natuur deelachtig worden	53
Openb. 1, 6	En die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters van God	52
Openb. 2, 17	Ik zal hem geven een witten keursteen met een nieuwe naam	90
Openb. 3, 20	Zie, Ik sta sta aan de deur, en Ik klop	86
Openb. 15, 3	Rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen	95
Oude Testament		
Gen. 8, 11	Een afgebroken olijftak was in haar bek	52
Ex. 19, 6	Een priesterlijk koninkrijk en een heilig volk	52
Ex. 19, 21	Dat zij niet doorbreken tot de Heer en velen van hen vallen	16
Ex. 20, 19	Dat God met ons niet spreke opdat wij niet sterven	16

Ex. 24, 17	Het aanschijn van de Heer was als een verterend vuur	16
Deut. 4, 24	God is een verterend vuur een ijverig God	16
Deut. 4, 33	De stem van God sprekende uit het midden des vuurs	16
Deut. 9, 3	God een verterend vuur	16
Ps. 43, 4	Tot de God der blijdschap mijner verheuging	92
Ps. 118, 24	Verheug u over de dag die de Heer gemaakt heeft	67

'Voor de Aartsbisschop is theologie niet een ververwijderd academisch spel, zoals dat plaatsvindt in de seminaries en in de faculteiten van onze universiteiten; het is een weg van begripsvorming, een weg van leven en een weg van sterven. Het is niet moeilijk om begrip te hebben voor zijn poging om onze oppervlakkige, vaak verstandelijke beschaving wakker te schudden'.

Lord Blanch.

De Weg naar Binnen (*School for Prayer*) van Metropoliet Anthony is een klassiek werk over het gebed, geschreven vanuit de schrijver zijn persoonlijke ervaringen en zijn diep geestelijke leven. Er is ook een uitgebreid interview met Metropoliet Anthony opgenomen, waarin hij over zijn leven vertelt, met fascinerende details over zijn veelbewogen kinderjaren, zijn loopbaan als arts, zijn ervaringen in het Franse verzet, alsook zijn bekering en roeping tot het priesterschap.

Metropoliet Anthony voorziet in raad en inspiratie voor ons allen die met het geloof strijden. Als we leren om stil voor God te zijn, zijn we beter in staat om te luisteren naar anderen; onze persoonlijke genezing verleent ons de genade om instrumenten bij de genezing van anderen te worden.

De Weg naar Binnen is geschreven voor degenen die het gebed willen ervaren, eerder dan er alleen over te willen lezen. Deze nieuwe uitgave bevat ook de twee Overwegingen aangaande de Moeder Gods en Staretz Silouan, die deel uitmaakten van de oorspronkelijk uitgave.

'De reikwijdte van God is gevaarlijk. Je moet er in binnen gaan en niet alleen informatie er over zoeken... De dag dat God afwezig is, wanneer Hij zwijgt – dat is het begin van het gebed'.

Metropoliet Anthony van Sourozh (1914-2003) was Aartsbisschop van de Russisch Orthodoxe Patriarchale Kerk in Groot Brittanië en Ierland. Hij is de auteur van een aantal zeer gewaardeerde boeken, zoals *Leven en Gebed (Living Prayer)* en *Gerichte Meditatie (Meditations on a Theme)*. Een bibliografie plaatst de Metropoliet in het brede kader van de Russische geestelijke literatuur.

ISBN 978-90-811555-4-0

UITGEVERIJ ORTHODOX LOGOS, TILBURG

